

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ” ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОКРАЩЕННЯ

Керечанин І.В., Фесенко В.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Ключові слова: модель системи контролю навчання студентів, самостійна робота студента, кредитно-модульна система організації навчального процесу, Болонський процес

Вступ. На сучасному етапі розвитку вищої медичної школи України за принципом КМСОНП передбачає створення умов розвитку майбутніх фахівців шляхом реформування існуючої системи навчання, а саме стандартизації контролю рівня знань студентів англomовної форми навчання ВМ(Ф)НЗ України [1-4]. У контексті зазначеного вище навчально-виховний процес студента на етапі вивчення базової медичної дисципліни “Анатомія людини” має бути орієнтований на приділення уваги самостійній та індивідуальній роботі. Дані вимоги до навчального процесу вимагають удосконалення та оптимізацію процесу викладання дисципліни шляхом розробки нових контрольних форм роботи та консультування студента, перехід від екстенсивно-інформаційного до інтенсивно-фундаментального навчання, яке вимагає принципову зміну навчальних технологій, перебудову взаємовідносин викладача і студента [4-5]. Ще однією з принципових проблем викладання дисципліни “Анатомія людини” інформаційному рівні полягає в тому, що у багатьох закордонних навчальних закладах використовуються атласи та підручники згідно топографічного принципу побудови тіла людини. Тому, насамперед, було поставлено за мету створення ілюстрованого атласу, який би містив не лише латинські терміни але й англійські та структуризован згідно вимоги вітчизняної школи викладання фундаментальної для медицини науки, а саме системної анатомії.

Така система набуття теоретичних знань та практичних навичок з будови і форми, походження і розвитку органів передбачає систематичний опис стану і топографічних взаємовідносин частин і органів тіла з урахуванням їх вікових, статевих і індивідуальних особливостей стає основою теоретичної і практичної медицини, закладає основи для вивчення студентами англomовної форми навчання фізіології, патоморфології, фармакології та формування умінь застосовувати знання з анатомії людини в процесі подальшого вивчення інших дисциплін і в майбутній професійній діяльності.

Недостатність розробки положень, присвячених питанням викладання окремих дисциплін професійної підготовки лікарів з сучасних наукових позицій, проблеми в цілому та окремих її аспектів в педагогічній літературі відображено в роботах Москаленко В.Ф., Яворовського О.П., Осташок Л.І., Чубатого А.І., Максименко С.Д., Філоненко М.М. [2-4].

Метою дослідження є оптимізація системи викладання анатомії людини для студентів англomовної форми навчання.

Матеріал і методи. Методологічною основою дослідження є системний підхід до розробки методики контролю самостійних навчальних досягнень студентів англomовної форми навчання, який дає змогу оцінити роль і місце цілей, функцій, принципів, видів, методів, форм та засобів контролю, суб'єктів педагогічної взаємодії в процесі оцінювання знань студентів англomовної форми навчання та сконструювати модель системи. Це дає можливість дослідити його як складний об'єкт, де кожний елемент детермінований цілим і, в свою чергу, так чи інакше впливає на систему. Емпіричним методом, а саме: вивчення досвіду застосування методів і форм контролю, рейтингового оцінювання навчальних досягнень студентів англomовної форми навчання; експертні оцінки, спостереження для визначення рівня навчальних досягнень студентів англomовної форми навчання; педагогічний експеримент (констатуючий, формуючий) для вивчення стану організації контролю навчання та перевірки ефективності пропонованої методики системного контролю навчальних досягнень студентів англomовної форми навчання.

Результати та їх обговорення. На початку констатуючого експерименту було проведено аналіз навчально-методичної літератури з проблеми дослідження. Констатовано, що дидактична конструкція підручників та навчальних посібників у більшості випадків не сприяє розвитку у студентів англomовної форми навчання умінь самоконтролю: навіть у тих підручниках, в яких пропонується студентам перевірити засвоєння навчальної інформації за розділами чи темами, контрольні питання розраховані, переважно, на пам'ять студента. Нині в Україні зроблено рішучі кроки на шляху входження вітчизняної вищої медичної освіти до європейського освітнього простору, тому поява новітніх оригінальних українськомовних видань та перекладів провідних сучасних визначених у всьому світі підручників та атласів є своєчасним явищем. Співробітниками кафедри анатомії людини Національного медичного університету імені О.О. Богомольця маючи значний досвід викладацької, методичної та наукової роботи перекладено, опрацьовано підготовлено та видано всесвітньо відомий і широко розповсюджений за кордоном “Атлас анатомії людини Соботти” (22 видання; Мюнхен, 2006), який відповідає сучасним вимогам викладання анатомії. Ефективність використання клінічних рентгенограм, комп'ютерних томограм, магнітно-резонанс-

них знімків, артеріограм, які забезпечують порівняльне подання матеріалу та розкривають всю складність будови людського тіла. Анатомічний атлас людини Фредеріка Мартіні (переклад В.Г.Черкасова з латинськими, українськими, російськими та англійськими еквівалентами) відповідають особливості навчання на кафедрі анатомії людини є оволодіння анатомічної номенклатури, яка являє собою основу лікарської мови, яку повинен знати лікар. Анатомічні терміни латинською і грецькою мовами є коренями назв хвороб і багатьох інших патологічних станів, в онові назви хвороб та лікарських препаратів лежать корені анатомічних назв. Впровадження посібника у навчальний процес на кафедрах анатомії ВМ(Ф)НЗ України забезпечить більш ефективне опрацювання студентами англійської форми навчання навчального матеріалу у процесі самостійної роботи.

Висновки: Змістові та процесуальні аспекти методики контролю навчальних досягнень студентів англійської форми навчання при оволодінні навчальної дисципліни “Анатомія людини” (спостереження за навчальною діяльністю студентів англійської форми навчання, усне опитування, письмові роботи, графічна та практична перевірка тощо) реалізують певні (домінуючі) функції контролю, а системне застосування прийомів перевірки та оцінювання результатів навчання забезпечує досягнення навчально-виховних цілей згідно з державними стандартами освіти. В навчальний процес кафедри анатомії людини Національного медичного університету імені О.О.Богомольця впроваджені новий створений співробітниками кафедри навчальний та навчально-методичний комплекс, що дає змогу індивідуалізувати контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів англійської форми навчання, що позитивно позначається на формуванні їхньої потребно-мотиваційної сфери, рівні самостійності і, як наслідок, на рівні навченості та науковості. Запропонована методика передбачає активний,

творчий принцип засвоєння матеріалу, що має забезпечити успішність навчання і оптимізацію системи оцінювання самостійної роботи студента.

Рецензент: д.мед.н., професор Гульчій О.П.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Волосовець О.П., Вітенко Й.С. Зміст і форми організації самостійної роботи студента у вищих медичних навчальних закладах 4 рівня акредитації // Медична освіта. – 2004. – №1. – С. 5–8.*
2. *Москаленко В.Ф., Яворовський О.П., Остапюк Л.І. Про стан та шляхи удосконалення організації самостійної роботи студентів англійської форми навчання // Медична освіта. – 2004. – № 1. – С. 10 – 12.*
3. *Москаленко В.Ф., Яворовський О.П., Остапюк Л.І., Козинець Т.М.. Рейтингова система оцінки діяльності студентів англійської форми навчання в НМУ ім. О. О. Богомольця як етап вдосконалення оцінки якості підготовки спеціаліста // Науковий вісник Національного медичного університету імені О.О.Богомольця. – 2005. – № 1–2. – С.96–99.*
4. *Москаленко В.Ф., Яворовський О.П., Остапюк Л.І., Мойсеєнко В.О. Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ України: результати, проблеми та перспективи // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю 20-21 травня 2010 року в м. Тернополі. “Науковий вісник” №2 2010р., С.151-153.*
5. *Черкасов В.Г., Головацький А.С., Дзевульська І.В., Ковальчук О.І., Шпаченко Н.О., Хоренженко К.О. Сучасна організація педагогічного процесу на кафедрі анатомії людини // Науковий вісник ужгородського університету. Серія медицина. – вип.. 2 (41) – 2011. – С. 365-369. Матеріали Міжнародної виставки “Сучасні навчальні заклади – 2011”, м. Київ, стор.16-17.*

ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ФОРМЫ ОБУЧЕНИЯ ПО ДИСЦИПЛИНЕ “АНАТОМИЯ ЧЕЛОВЕКА” И ПУТИ ЕЕ УЛУЧШЕНИЯ

Керечанин И.В., Фесенко В.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Резюме. Результаты исследования позволят внедрить в практику высших медицинских (фармацевтических) учебных заведений кластерную систему преподавания анатомии человека и стандартизованный контроль учебных достижений студентов. Практическое значение имеют также предложенные тестовые задания, учебно-методические пособия для контроля самостоятельной работы студента, изданные анатомические атласы, полный курс мультимедийных лекций, которые обеспечивают современное, содержательное наполнение кредитно-модульной системы обучения согласно требований Болонского процесса.

Ключевые слова: модель системы контроля обучения студентов, самостоятельная работа студента, кредитно-модульная система организации учебного процесса, Болонский процесс.

ORGANIZATION OF INDEPENDENT STUDENTS WORK FOR ENGLISH SPEAKING STUDENTS TO SUBJECT “HUMAN ANATOMY” AND WAYS OF ITS PERFECTING

I. Kerechanin, V. Fesenko

National O.O.Bogomolets Medical University Kyiv, Ukraine

Summary. The results of researches permit to introduce into practice for the english-speaking students of the highest medical (pharmacological) educated institutes clustered system of teaching human anatomy and standard control of students education. Methodical text-book, atlases of the human body, course of lectures are appropriated to requests of Bologna's process.

Keywords: model of control system of students studying, independent students work, credit-module system organization of studying process, Bologna's process.